

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Meie 22.08.2025 nr 2-3/2850

**Atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste
seaduste muutmise seaduse (bürokratia
vähendamise) eelnõu**

Sotsiaalministeerium esitas kooskõlastamisele atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (bürokratia vähendamise) eelnõu seletuskirja, millega soovitakse muuta atmosfääriõhu kaitse seadust, elektroonilise side seadust, erakooliseadust, põhikooli- ja gümnaasiumiseadust, sotsiaalhoolekande seadust, ravimiseadust, tubakaseadust ja turismiseadust, lihtsustades tegevuslubade menetlemist ja järelevalve protsesse. Antud muudatustega soovitakse vähendada bürokratiat ja luua õigusselgust.

Toetame täielikult eesmärki, milleks on tegevuslubade menetlemise ja järelevalve protsesside lihtsustamine, kuid näeme valitud meetme osas mõningaid muresid. Seega kooskõlastame eelnõu märkustega.

Eelnõuga tunnistatakse kehtetuks turismiseaduse § 30 lg 2 p 2, seega edaspidi ei tee Terviseamet enam järelevalvet nende majutusteenuse osutamisele kehtestatud terviseohutuse nõuete täitmise üle, mis on kirjas turismiseaduses. Tegemist on dubleeriva järelevalve sättega ning Terviseametil säilib võimalus kontrollida tervist oluliselt mõjutavate tegurite täitmist teiste õigusaktide kaudu.

Muudatus on tervitatav ning on positiivne, et eelnõu seletuskirjas on muudatuse põhjus ning mõju üksikasjalikult lahti selgitatud. Peame oluliseks ja tunnustame ka seda, et eelnõu saadeti tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks puudutatud ettevõtete esindusorganisatsioonidele (majutusliitudele).

Täname ka ettevõtlus- ja tehnoloogiaministri 21. mai 2021. a määruse nr 17 „Majutusteenuse osutamise nõuded“ muutmise eelnõu esialgse kavandi kokkupanemise eest. See aitab hinnata, milliseid sätteid muudatus puudutab. Võtame selle kavandi teadmiseks ning seaduse muudatuste jõustumise järel tegeleme vajalike muudatustega ise, kaasates huvirühmi ja vajadusel neid muudatusi ka täpsustades. Täpsustamisvajadus ja täiendav kaasamine on olulised, kuivõrd viidatud määruse sätted ei ole seotud vaid terviseohutuse, vaid ka teatud mugavustaseme tagamisega. Samuti sätestab TurS § 19, et majutusteenuse osutaja tagab majutusettevõtte liigi eripära arvestavad majutus- ja puhke võimalused ning piisavad hügieenitingimused. Seetõttu

peame vajalikuks nende nõuete muutmise ulatust veel eraldi analüüsida.

Tubakaseaduse muudatuste puhul on mitmeid küsitavusi, mille tõttu tuleks meie hinnangul muudatused täiendavalt põhjalikult läbi analüüsida ning seletuskirja oluliselt täiendada sh selgitusega, et tegemist pole üksnes ja ainult bürokraatia vähendamise ettepanekutega. Nimelt on Sotsiaalministeeriumi lihtsustamise ja bürokraatia vähendamise ettepanekute memorandumis, mis esitati 10.04.2025 valitsuskabineti nõupidamisele toodud välja, et tubakaseaduses tehtavate muudatustega muudetakse suitsuruumide järelevalve regulatsiooni ning suitsuruumide järelevalve korraldatakse ümber, mille tulemusel väheneb halduskoormus. Seega leiame, et oluliselt vajab analüüsimist asjaolu, kas muudatuste tulemus tõesti teenib järelevalve ümberkorraldamise eesmärki ning vähendab bürokraatiat. Valitud meetmeks on paljude täiendavate keeldude kehtestamine, mis toob kaasa olulisi piiranguid ettevõtjatele ning majanduslikke kulusid. Meie hinnangul jääb ebaselgeks, kuidas täiendavate keeldude lisamine aitab kaasa bürokraatia vähendamisele.

Eelnõus kavandatud muudatus säilitab suitsetamiskoha piirangu nõuete järgimise järelevalve regulatsiooni ning täiendavalt suurendab suitsetamiseks keelatud kohtade arvu. Sellega kaasneb vajadus kasutada rohkem ressursse uute suitsetamise keeldudega kohtade järelevalve teostamisel. Järelevalveasutustele on tubakaseadusega pandud kohustus teha järelevalvet ja reageerida keelatud kohas suitsetamisele. Kui eesmärk on vähendada riigi ressursside kasutamist järelevalvele, siis on asjakohane vähendada kohustusi, mitte neid lisada. Eelnõuga ühelt poolt vähendatakse järelevalvekoormust läbi täiendavate kohtade suitsetamiseks keelamise, kuid teiselt poolt suurendatakse sama muudatusega TTJA töökoormust järelevalve teostamisele. Täna on suitsetamiskoha piiramise nõude rikkumise menetlemise pädevus TTJA-l (TubS § 51 lg 5), valla- ja linnavalitsustel (TubS § 51 lg 1) ja Politsei- ja Piirivalveametil (TubS § 51 lg 3). Terviseametil on vaid suitsetamisruumile kehtestatud nõuete osas kohtuvälise menetleja pädevus (TubS § 51 lg 4). Seega mõjutab suitsetamiseks keelatud kohtade lisamine selgelt nende asutuse töökoormust, kes peavad hakkama tegelema keelatud kohas suitsetamisest tekkivate korrarikkumistega. Eelnõus ei ole sellise töökoormuse muutumisega arvestatud. Palume eelnõu seletuskirja täpsustada mõjuanalüüsiga, arvestades ka teiste asutuste töökoormuse võimalikke muutusi.

Siinkohal teeme kavandatava muudatusega seoses täiendava ettepaneku TubS-i muutmiseks selliselt, et kustutatakse TTJA pädevused teha järelevalvet ja menetleda väärteokorras suitsetamiskoha piiramise nõude rikkumisi, sõnastades TubS § 32 lõige 2 järgmiselt: „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet – tubakatoote ja tubakatootega seonduva toote kohta kehtestatud nõuetest kinnipidamise ja elektroonilise sigareti seadmele kehtestatud nõuete täitmise üle vastavalt ameti põhimääruses kehtestatud ülesannetele, samuti spondeerimispiirangu ja müügiedenduse keelu järgimise üle“. Valla- ja linnavalitsuste ning PPA pädevused on piisavad ja sobivamad selleks, et rikkumistele aegsasti reageerida. Menetluspädevuste paljusus seevastu hägustab asutuste vastutusalasid ja dubleerib pädevusi. Kuivõrd rikkumise tuvastamine eeldab koha vaatlust on valla- ja linnavalitsustel ning PPA-l võimalik operatiivsemalt ja kiiremini kõnealust kohta vaatlama minna, kui TTJA-l.

Eelnõuga muudetakse TubS § 29 lg 1 punkti 6 ja tunnistatakse kehtetuks § 31, mille tulemusena ei tohi edaspidi toitlustusasutuses suitsetada ka suitsetamisruumis, mis oli seni lubatud. Eelnõust ega seletuskirjast ei selgu, kas muudatuse jõustumisel on suitsetamine keelatud ka toitlustusettevõtte müügikoha vahetus läheduses väljaspool siseruume asuval hooajalisel laiendusel (väliterrassil), mis on täna lubatud. Seletuskirjas ei ole muudatuse mõju selgelt välja

toodud ning palume see välja tuua, kuna selline muudatus ei pruugi lugejale olla praegu väljaloetav.

Eelnõu kohaselt kehtib täielik suitsetamiskeeld edaspidi ka spordihoonetes ning spordi- ja puhkerajatistes (TubS § 29 lõike 1 punkt 8). Soovitame seletuskirjas ühemõtteliselt defineerida, mida mõistetakse „spordi- ja puhkerajatiste“ all. Samuti tuleks täpsustada, kas see hõlmab näiteks turismipuhkekeskusi, turismitalusid ning kas eelnõu keelustab suitsetamise kogu puhkekeskuse territooriumil, sealhulgas õuealadel. Ehitusseadustiku § 3 lõike 2 kohaselt on ehitist, rajatis on ehitist, mis ei ole hoone. Sellest võib järeldada, et keeld võib laieneda ka puhkekeskuste välialadele. Kui piirang ka välist ala hõlmab, tuleb hinnata selle otstarbekust ettevõtjate seisukohast, sest sellise korra rakendamine tähendaks ettevõtjatele vajadust võimaldada külastajatel territooriumilt lahkuda ning olukorras, kus kasutatakse ühekordseid pääsmeid, võib aga olla see ettevõtjale keeruline ja kulukas.

Kuna muudatused hõlmavad ka suitsetamise regulatsiooni rongides ja laevades, on otstarbekas esitada eelnõu arvamuse avaldamiseks ka vedajatele.

Eelnõuga laiendatakse suitsetamiskeeldu veel paljudele asutustele. On üsna tõenäoline, et selle tulemusel hakkavad inimesed suitsetama asutuste sissepääsude juures jm asutuste välialadel ehk et paljude asutuste välialad muutuvad paratamatult uuteks suitsetamise aladeks. Meie hinnangul tuleb täiendavalt analüüsida, milliseid negatiivseid mõjusid vastavad muudatused asutustele (rongi perroonidele vm ümbrusele) toovad ning kas muudatused tegelikult passiivset suitsetamist vähendavad.

Eelnõu § 7 punktis 7 kavandatava muudatusega seonduvalt on seletuskirjas välja toodud, et tervishoiuasutustes suitsetamisruumis ei ole suitsetamine edaspidi lubatud. Kuigi selleks muudetakse TubS § 30 lõike 2 punkti 5 ja sätestatakse erand, ei nähtu, kust tuleb edaspidi üldine tervishoiuasutustes suitsetamise keeld, kuna sama muudatusega koos ei täiendata vastava alusega TubS § 29 lg-t 1. Kui keeldu on seostatud mõne kehtiva sättega (nt TubS § 29 lg 1 p-st 7), siis võiks sellele seletuskirjas selguse huvides viidata.

Muudatustega võivad ettevõtjatele kaasneda olulised kulud, sealhulgas olemasolevate suitsetamisruumide ümberkujundamine või sulgemine. Seletuskirjas on neid mõjusid käsitletud lühidalt. Soovitame täiendada seletuskirja põhjalikuma mõjude analüüsiga, eristades erinevat tüüpi asutusi. Kuna pole teada, kui palju asutusi kasutab suitsetamisruume, on mõju ulatust täpselt hinnata keeruline. Seletuskirjas toodud Statistikaameti andmetel tegutses 2024. aastal Eestis 2709 tervishoiu- ja sotsiaaltoetuste ettevõtet, 4825 majutus- ja toitlustusettevõtet ning 5797 kunsti, meelelahutuse ja vaba aja valdkonna ettevõtet, mis viitab märkimisväärsele hulga mõjutatud ettevõtetest. Täiendavalt tuleks arvestada ka klubisid ja teisi ettevõtteid, kus seadusemuudatused võivad tähendada vajadust muuta äriprotsesse. Näiteks võivad klubides tekkida olukorrad, kus külastaja peab uuesti pileti ostma õues suitsetamiseks, kui ta ruumist väljub ja naaseb, ning garderoobisüsteemi võib olla vaja kohandada suurema inimvoo tõttu. Samuti võib ettevõttel olla vajadus suurendada personali koosseisu, et toime tulla kasvava töökoormusega.

Kokkuvõttes toetame eelnõu eesmärki bürokraatia vähendamiseks, kuid leiame, et eelpool nimetatud TubS muudatused vajavad täiendavat analüüsi ja täpsustamist, et tagada nende proportsionaalsus, selgus, rakendatavus praktikas ja kooskõla 10.04.2025 valitsuskabineti

**nõupidamisele esitatud Sotsiaalministeeriumi ettepanekuga vähendada halduskoormust
TubS suitsuruumide järelevalve regulatsiooni muutmisega.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Tanel Kivi
+372 5781 5040 tanel.kivi@mkm.ee